

Poznań, dnia 9 marca 2023 r.

Prof. dr hab. Zbigniew Wrombel

Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego

w Poznaniu

ul. Święty Marcin 87

Instytut Jazzu i Muzyki Estradowej

RECENZJA

w postępowaniu habilitacyjnym

dra Tomasza Sowińskiego

w dziedzinie sztuki

dyscyplinie sztuki muzyczne

Zlecniodawca recenzji:

Rektor Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku na podstawie Uchwały Senatu nr 219/2022 z dnia 19 grudnia 2022 w sprawie powołania komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego Panu dr. Tomaszowi Sowińskiemu.

Senat Akademii Muzycznej w Gdańsku powołał mnie do komisji habilitacyjnej w wyżej wymienionym postępowaniu w charakterze recenzenta.

Do pisma informującego mnie o tym fakcie został dołączony komplet dokumentów w wersji elektronicznej.

PODSTAWOWE DANE DOTYCZĄCE HABILITANTA

Pan dr Tomasz Sowiński od lat zalicza się do grona czołowych perkusistów jazzowych w kraju. Jest artystą obdarzonym niezwyklej charyzmą i posiadającym swój indywidualny styl. Jego muzyczna droga rozpoczęła się w Liceum Muzycznym w Rzeszowie, które ukończył w 1989 roku w klasie perkusji.

Dalsze etapy jego edukacji muzycznej są następujące:

- 1995 rok - ukończenie Akademii Muzycznej (im. St. Moniuszki w Gdańsku na wydziale instrumentalnym - w zakresie gry na perkusji;
- 2001 rok - ukończenie Studium Przygotowania Pedagogicznego - Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku;
- 2017 rok - uzyskanie stopnia doktora sztuk muzycznych - tytuł pracy: *„Znaczenie preparowanych i niekonwencjonalnych instrumentów perkusyjnych w muzyce improwizowanej na przykładzie wybranych utworów”* - Wydział Instrumentalny - Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku.

Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu:

- W latach 2005 - 2011 - zatrudniony jako nauczyciel akademicki - specjalność perkusja jazzowa - Katedra Jazzu i Muzyki Estradowej - Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku;
- od 2012 r. zatrudniony na stanowisku instruktora - Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku - specjalność: perkusja jazzowa;
- od 2013 r. zatrudniony na stanowisku asystenta - Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku - specjalność: perkusja jazzowa;
- od 2017 roku - zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Jazzu i Muzyki Estradowej - specjalność - perkusja jazzowa - Akademia Muzyczna im. St. Moniuszki w Gdańsku.

Habilitant od wielu lat prowadzi bardzo aktywną działalność artystyczną i dydaktyczną. Jest wszechstronnym perkusistą, z powodzeniem odnajdującym się w różnych stylistykach.

Wskazaniem dziełem, będącym podstawą do oceny Habilitanta jest jego autorska płyta, nagrana w duecie ze znakomitym saksofonistą, Maciejem Sikałą. Projekt ten nosi tytuł „Amalgamation”.

OCENA AUTOREFERATU

Autoreferat Habilitanta podzielony jest na kilka części, w których autor podaje podstawowe informacje dotyczące swojej edukacji, działalności artystycznej, naukowej, dydaktycznej i opisuje wskazane dzieło artystyczne.

Stanowi rzetelne podsumowanie jego dotychczasowej działalności, ewolucji artystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem okresu po uzyskaniu stopnia doktora (2017).

Działalność artystyczna:

Pan dr Tomasz Sowiński od wielu lat prowadzi intensywną działalność artystyczną, którą na profesjonalnym poziomie rozpoczął w 1998 roku w zespole Macieja Sikały. Z saksofonistą tym współpracuje do dziś, oprócz tego prowadzi swoje własne zespoły oraz uczestniczy w projektach innych artystów. Lista muzyków, którzy zapraszają go do udziału w koncertach i nagraniach płytowych jest spora. Wystarczy wymienić kilka bardzo znanych nazwisk: Jan Ptaszyn Wróblewski, Janusz Muniak, Wojciech Karolak, Leszek Możdżer, Leszek Kułakowski, Przemek Dyakowski, Dominik Bukowski, Adam Wendt, Cezary Paciorek, Piotr Lemańczyk i wielu innych.

Habilitant brał udział w licznych festiwalach jazzowych i prestiżowych koncertach (Sopot Molo Jazz Festiwal, Komeda Jazz Festiwal) w kraju i za granicą. Dorobek płytowy Kandydata jest również imponujący. Tomasz Sowiński nagrał ponad 50 płyt z różnymi artystami, w tym kilka swoich autorskich. Występował w nich jako perkusista i często jako aranżer faktur rytmicznych niektórych utworów.

Dr Tomasz Sowiński często uczestniczył w projektach przekraczających granice jazzu, czy inne bariery stylistyczne. Można tu wymienić udział w nagraniu muzyki do wielu spektakli teatralnych, m.in. „Wilki” Agnieszki Osieckiej wg I.B. Singera, „Plaża” Petera Asmussena (obydwa w Teatrze im. A. Mickiewicza w Częstochowie), „Demony” Larsa Norena (w Teatrze Narodowym w Brnie).

Nagrywał także partie perkusji do filmu: „Róża” w reżyserii Wojciecha Smarzowskiego, jako muzyk zespołu Mikołaja Trzaski oraz do filmu „Tulipany” w reż. Jaceka Borcucha jako muzyk Tria Leszka Możdżera.

Dokładny wykaz dokonań artystycznych Habilitanta jest zawarty w jego dokumentacji.

Biorąc pod uwagę różnorodność, wysoką jakość i ilość przedstawionych przez Habilitanta dokonań artystycznych – koncertów i nagrań płytowych - należy uznać jego działalność artystyczną za niezwykle bogatą.

Dorobek artystyczny dra T. Sowińskiego mieści się z nadmiarem w ramach wymagań stawianych w postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Działalność dydaktyczna Habilitanta dotyczy przede wszystkim stałej pracy w Akademii Muzycznej w Gdańsku, gdzie prowadzi od lat klasę perkusji jazzowej. Jego studenci i absolwenci, często widoczni na festiwalach i konkursach jazzowych, odnoszą spore sukcesy artystyczne.

Najbardziej znani w środowisku jazzowym absolwenci dr. Tomasza Sowińskiego to Sławomir Koryzno, Jacek Prościński, Roman Slefarski i Antoni Wojnar.

Oprócz prowadzenia zajęć dydaktycznych Habilitant organizuje różne warsztaty perkusyjne.

Był również jednym z wykładowców na warsztatach jazzowych w Ilia State University Tbilisi w Gruzji organizowanych przez Akademię Muzyczną w Gdańsku oraz Ilia State University Tbilisi.

OCENA DZIEŁA ARTYSTYCZNEGO

Duet Sowiński/Sikała

„Amalgamation”

Wykonawcy:

Maciej Sikała – saksofon tenorowy i sopranowy

Tomasz Sowiński – perkusja

Lista utworów:

1 Amalgamation

2 Conjecturing

3 Quantum Fluktuation

4 Grasshopper

5 Germination

6 Down - Low

7 Decoupling

8 Jibber - Jabber

9 EarWorm

10 Probe About

W ostatnich kilku latach projekty autorskie Habilitanta ewoluowały w kierunku minimalizacji składu instrumentalnego. Przedstawiona płyta „Amalgamation” jest kameralnym przedsięwzięciem nagrany w duecie. Jest to spore wyzwanie dla artystów. Tylko nieliczni muzycy są w stanie tego dokonać na odpowiednim poziomie artystycznym. W przypadku tego duetu wszelkie obawy znikają. Muzycy ci znają się od wielu lat. Zagraли ze sobą mnóstwo koncertów, nagrali wspólnie kilka płyt, także w małych składach typu trio, kwartet. Słychać znakomite porozumienie, wzajemne inspiracje i muzyczną „chemię” obu artystów.

Zamieszczone na krążku utwory, w dużej mierze spontanicznie tworzone, są zróżnicowane, aczkolwiek stanowią spójną całość. Obaj muzycy są mistrzami improwizacji i nastroju.

Tomasz Sowiński imponuje nie tylko wspaniałą techniką i jazzowym *timingiem*, ale także ekspresją, subtelnym brzmieniem, różnymi kolorami swojego instrumentarium perkusyjnego. Oryginalnym zabiegiem wykonawczym jest świetne wykorzystanie tom-tomów uderzanych pałkami filcowymi w ostatnim utworze – *Probe About* – na perkusję solo. Trzy tomy, nastrojone b-es-f, wystarczają perkusiście do tworzenia melodycznych *riffów* przypominających brzmieniem kotły orkiestrowe.

Muzyka przedstawiona na płycie stanowi stylistyczny pomost pomiędzy tradycją i nowoczesnością. Jej bogaty język muzyczny jest ciekawym połączeniem różnorodnych brzmień, rytmów i melodycznych fraz, a więc... *amalgamation*.

Saksofonowe partie Macieja Sikały, są jak zawsze, fascynujące, pełne zaskakujących zwrotów melodycznych. Oprócz swobodnych improwizacji słychać jego bluesowe i jazzowe korzenie.

Amalgamation chwilami przypomina mi duet John Coltrane/Rashied Ali z połowy lat 60. XX wieku, aczkolwiek w „słowiańskiej”, bardziej lirycznej, chwilami melancholijnej, odsłonie.

Muzyka zaprezentowana na tej płycie jest niezwykła - ciekawa, intrygująca, po prostu wciągająca słuchacza.

Walory artystyczne wskazanego dzieła dra T. Sowińskiego oceniam bardzo wysoko.

Konkluzja:

Jak wynika z przedstawionej dokumentacji dokonania artystyczne i dydaktyczne są imponujące. Wskazane przez Habilitanta dzieło uważam za bardzo dobre i ważne dla naszej kultury muzycznej.

Dr Tomasz Sowiński jest niezwykle kreatywnym i oryginalnym instrumentalistą o szerokich horyzontach artystycznych.

Wszystkie przedstawione w powyższej recenzji analizy i rozważania dowodzą, iż osiągnięcia Kandydata spełniają wymagania odpowiedniej ustawy.

Z satysfakcją stwierdzam, że dorobek artystyczny, naukowy i pedagogiczny doktora Tomasza Sowińskiego przyjmuję i rekomenduję do nadania stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Zbigniew Wrombel